

SPREOBRNIL SE JE

Devetletni Vladko je rad prebiral pravljice in povesti. Bral je tako rekoč, koder je hodil, kar ni bilo pametno, zakaj potem je nastala velika zmeda v glavi, tako da ni vedel, kaj je bral. To je bila škoda.

Še hujše pa je bilo, da ni znal s knjigami prav ravnati. Pogosto jih je zamazal in zamastil, ker jih je čital tudi pri jedi. Razen tega jim je še lomil hrbet, da bi mu bolje ležale pred njim, in včasih je v naglici zapognil list, da bi vedel, kje je nehal čitati, namesto da bi bil vložil v knjigo kako majhno znamenje.

Toda nič ne traja večno in tako se je tudi Vladku nekoč maščevalo njegovo zlo početje.

Vladko je imel majhno knjižnico, približno dvajset knjig in knjižic, ampak kakšne so bile! Nekoč pa so se uboge knjižice naveličale; ko je udarila polnočna ura, ob kateri vselej stvari oživijo, so skočile s police, se zbrale v krogu in sno-vale maščevanje.

»Naša pravica je, kaznovati Vladka, ker je z nami in s knjigami družicami, ki si jih je izposodil pri tovariših in v šolski knjižnici, tako grdo ravnal!« se je vznemirjala knjiga pravljic.

»Ampak kako? Kaj naj mu storimo?« je dejala knjiga Robinzon.

»Najboljše bo, če skočimo vse na njegovo posteljo in ga pošteno naklepljemo po prstih, da bo vedel, kako je z nami počenjall!« so kričale druga čez drugo.

»Da, da, nabijmo ga, zaslužil jel!«

»Čakajte,« jih je mirila knjiga pravljic, »to ne bi dosti pomagalo. Vem nekaj boljšega. Jaz, Pravljica, znam čarati: izpremenim torej Vladka v knjigo, nas pa v take dečke, kakor je on, in pokažemo

mu, kako prijetno je slabo ravnanje.«

Kakor so sklenile, so tudi storile. Pravljica je brž skočila k Vladku na posteljo, zamomljala neke čarovne besede in že je namesto dečka Vladka ležala na postelji lepa, nova knjiga.

Druge knjige so kar vriskale od veselja in že je namesto knjig stalo tu dvajset brhkkih dečkov. Bila jih je polna sobica.

Obstopili so posteljo, kjer je ležala knjiga — Vladko. Vladko je vse slišal in s slabotnim glaskom prosil usmiljenja, toda zaman. Zdelo se je, da dečki ne čujejo ali nočejo čuti. Najbrže niso hoteli, zakaj eden izmed njih je rekel:

»Kar je zaslužil, naj pretrpi!«

In zagrabil je knjigo — Vladka in nesel na mizo. Že so padale roke po knjigi in eden izmed dečkov je odprl knjigo — Vladka, slinil prste, listal po njej in spet slinil.

Kako zoprni občutek je imel Vladko! Zdelo se mu je, kakor da je že ves oślinjen.

Čez nekaj časa je deček nehal obračati liste, toda zoprni občutek ni prenehal. Sline so se lepile na listih in kar bolele.

To pa še ni bilo vse. Tretji izmed dečkov je prijemal knjigo z umazanimi rokami — strašno zoprno!

Nato je pristopil četrti in zapognil en list, dva, tri... To je že res bolelo. Kakor da nekdo Vladku lomi prste na rokah ali na nogah. Vladko je stokal z obupnim slabim glaskom, a nihče ga ni uslišal.

Nasprotno. Dečki so začeli lomiti hrbet in to je bilo ubogemu Vladku tako grozno, da je mislil, da mora umreti.

Pa ni umrl, vzdržal je, samo tiho je stokal in trpel.

Tedaj so si dečki rekli, da so ga že dovolj kaznovali; odnesli so knjigo — Vladka nazaj na posteljo, ga spet izpremenili v dečka, sebe pa v knjige.

Bil pa je tudi že skrajni čas; komaj so se knjige vrnile na police, je udarila stenska ura eno po polnoči.

Vladko se je v postelji dvignil in buljil v temo. Ali je bilo vse to res ali samo sanje? Samo sanje so bile, ampak grozne. Po vsem telesu je še čutil bolečino — moralo je biti vendarle vse res!

Vladko je položil glavo na blazino in jokal. Potem je s tresočimi se ustnicami zašepetal v noč:

»To je bilo strašno, ampak — prav mi je. Zakaj sem bil tak...! Poslej se bom pa res poboljšal!«

In svoje besede ni prelomil. Odslaj je ravnal s knjigami zelo lepo, skoraj nežno, tako da je bil vzor dobrega čitatelja.

PIKAPOLONICE

Ljubke pikapolonice, ki veljajo pri marsikaterem narodu za srečnosne živalce, so po svetu precej močno razširjene. Staro in mlado je zadovoljno, če vidi, da se kje plazi ali leti ta lepi hrošček, ne ve pa nič o njegovih s pičicami posutih krilih. Pa vendar poznamo danes okrog 500 vrst različnih pikapolonic. Po legi in po številu pičic na krilih spozna entomolog (strokovnjak za hrošče) posamezne vrste teh hroščev. Zelo čislajo to lično žuželko

tudi kmetovalci, ki vedo, da je pikapolonica največji in najneusmiljenejši sovražnik listnih uši, ki uničujejo tam, kjer se zaredijo v velikih množinah, sadne in trtne nase, pa tudi rože pri vrtnarjih. V ta namen so v Ameriki ustanovili posebne farme, kjer rede te koristne hroščke v velikih množinah. Pikapolonice prodajajo ti farmarji zelo drago in imajo vedno dovolj odjemalcev. Prodajajo jih po teži, kar na kilograme, ker bi štetje živalc vendarle bilo prezamudno, če je sploh mogoče.

Mirko Šubic: POMLADNA VINJETA